

ŠANCA NA NÁVRAT

**Minimálne štandardy Multifaktoriálneho resocializačného a
výchovného vzdelávacieho programu v probácii**

(verzia 2)

Šanca na návrat 2

(Ed.)

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2

Bratislava 2026

Editorská činnosť:

Mgr. Pavol Kováč

Autorský kolektív:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Mgr. Pavol Kováč

PhDr. Oliver Lakošík

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovať bez súhlasu majiteľov práv.

© Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, národný projekt Šanca na návrat 2, 2026

www.sancanavrat.sk

OBSAH

Všeobecný cieľ programu.....	3
Anotácia programu.....	3
Grafická schéma obsahu jednotlivých modulov programu.....	5
Organizačné zabezpečenie programu	6
Miesto realizácie	6
Materiálne a technické zabezpečenie, učebné pomôcky	6
Forma	6
Cieľová skupina programu	6
Veľkosť skupiny	6
Jazyk programu:	6
Kontraindikácia zaradenia do programu	6
Tematické zameranie programu (moduly a ich ciele):	7
Popis diagnostických metód zameraných na monitoring progresu účastníka	8
Popis pedagogických a zážitkových metód použitých v programe	8
Rozsah programu.....	8
Povolená absencia.....	8
Odporúčanie pre realizáciu.....	8
Spôsob ukončenia programu	9

Názov resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (ďalej len program)

Multifaktoriálny resocializačný a výchovný vzdelávací program v probácii (MRVVP)

Všeobecný cieľ programu

Pomôcť najmä tým osobám v probácii, ktoré majú uloženú povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu získať, obnoviť alebo posilniť základné kompetencie, zručnosti a schopnosti, ktoré sú potrebné na začlenenie do spoločnosti bez páchania trestnej činnosti.

Anotácia programu

Program je modifikáciou Základného (modulového) resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu (pre odsúdeného osoby vo výstupných oddieloch) a Základného resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu pre prácu s jednotlivcom alebo malou skupinou, ktorý vytvoril kolektív autorov národného projektu Šanca na návrat z Generálneho riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže. Modifikácia spočívala v prispôbení programu pre cieľovú skupinu osôb v probácii, najmä tých osôb, ktoré majú uloženú povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Program bol aktualizovaný a doplnený o nové vhodné aktivity.

Program je zameraný na nadobudnutie nových a posilňovanie už nadobudnutých zručností v štyroch moduloch – sebaopoznanie, sociálna komunikácia, finančná gramotnosť a zamestnanosť. Obsah jednotlivých modulov je rozdelený do viacerých vzdelávacích celkov - tém, ktorých ciele sú napĺňané aktivitami.

V úvode programu sú stanovené skupinové pravidlá, krátke predstavenie jednotlivých účastníkov a lektorov. Nasleduje vstupná diagnostika úrovne vedomostí účastníkov z problematik, ktoré tvoria obsah modulov formou vstupného testu.

Ciele programu v úvode modulu Sebaopoznanie kladie dôraz na pochopenie významu sebaopoznania ako predpokladu kontroly vlastného správania a rozhodovania v interakcii s okolitým prostredím. Modul následne smeruje k prehĺbovaniu sebauvedomenia účastníkov, k identifikácii ich silných a slabých stránok, hodnôt, potrieb, motívov a emócií. V nadväznosti na to pracuje so spracovaním individuálneho vnímania úspechu a neúspechu. Prostredníctvom vnútorných a vonkajších zdrojov sebareflexie modul podporuje uvedenie si vlastného prežívania a správania, rozvoj schopnosti autokorekcie a následnú modifikáciu konania spoločensky prijateľným a funkčným formám správania.

Úvod modulu Sociálna komunikácia slúži ako vstup do témy získavania, obnovy, rozvoja základných znalostí a zručností v sociálnej komunikácii za účelom ich uplatnenia v procese resocializácie a zvýšenia úspešnosti nielen v resocializácii i uplatnenia v živote ďalej. Navrhnuté aktivity sú koncipované tak, aby poskytli bázu zručností v základných oblastiach sociálnej komunikácie. Modul Sociálna komunikácia je ďalej zameraný na základné komunikačné zručnosti potrebné k formulácii predstáv, očakávaní a obáv v rôznych životných situáciách.

Úvod modulu Finančná gramotnosť sa zameriava na získanie, obnovu a rozvoj základných znalostí a zručností v oblasti poznania peňazí a osobných financií, mapovanie aktuálnej životnej situácie osoby v probácii v kontexte histórie finančnej minulosti, pracovných zručností a priebehu zamestnaní. Modul Finančná gramotnosť sa ďalej zameriava na plánovanie finančného rozpočtu, predchádzanie vzniku dlhov, prípadne riešenie už vzniknutých dlhov, alebo exekúcií.

Úvodná časť modulu Zamestnanosť slúži ako vstup do témy získavania a rozvoja pracovných zručností, súčasne nazerá na aktuálnu situáciu účastníkov z hľadiska ich pracovnej uplatniteľnosti. Navrhnuté aktivity umožňujú

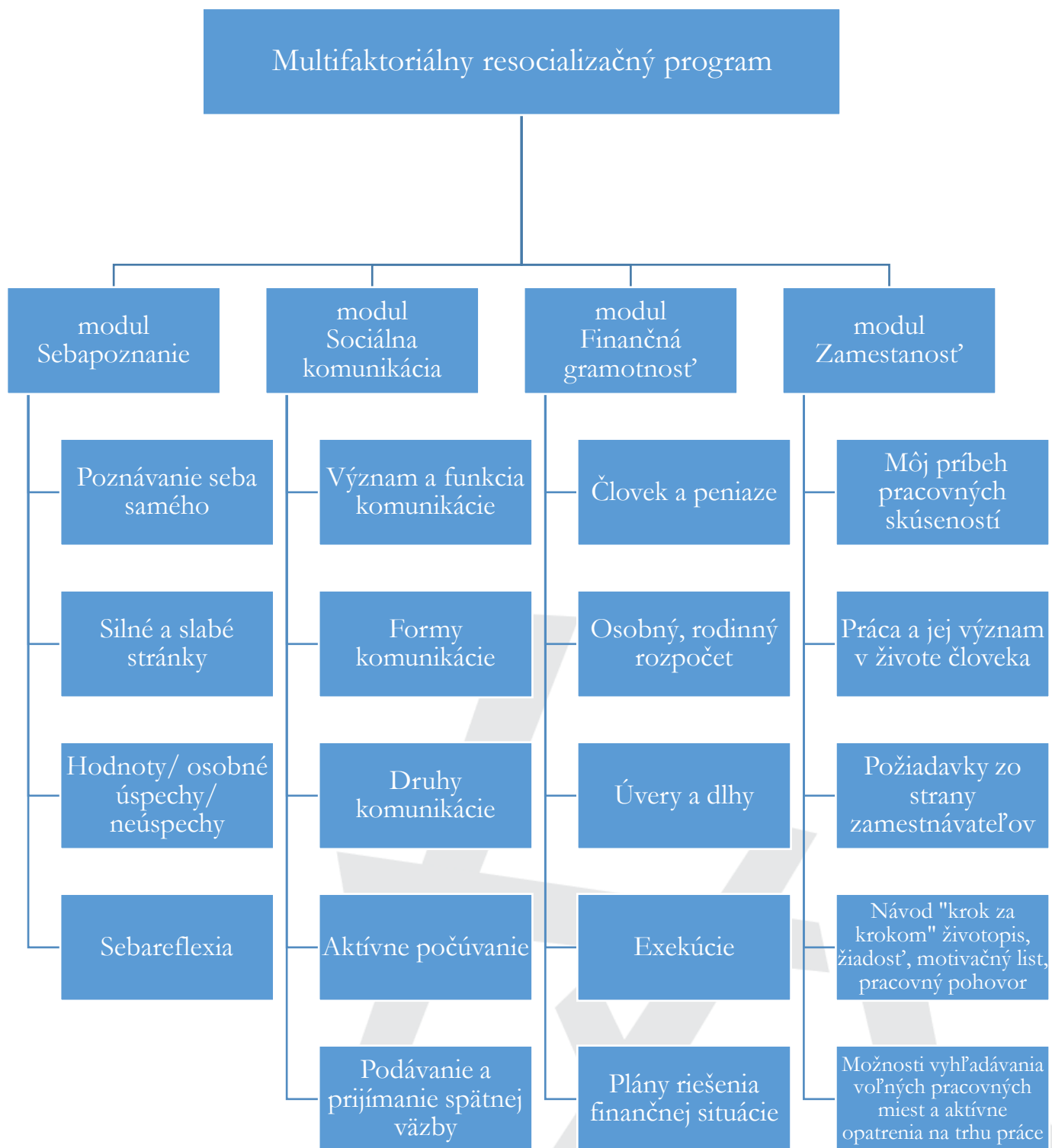
lektorovi sledovať záujmy a pracovné návyky účastníkov a na základe toho ich sprevádzať prípravou na úspešnú resocializáciu a zlepšenie ich postavenia na trhu práce. V module Zamestnanosť sú aktivity ďalej zamerané na vyhľadanie vhodného pracovného miesta, spracovania životopisu, motivačného listu, žiadosti o prijatie do zamestnania a prípravu na pracovný pohovor.

Súčasťou modulov je perspektívne plánovanie ďalšieho postupu pri zvládaní konkrétnych životných situácií týkajúcich sa daných oblastí.

Na štyri tematické moduly nadväzuje blok realizovaný individuálnou formou práce s účastníkom. Individuálna forma je zameraná na konkrétnu oblasť, ktorá bola počas skupinovej realizácie jednotlivých modulov identifikovaná ako problémová a individuálne potreby účastníka v konkrétnej situácii ju odôvodňujú. Ak má účastník programu viacero problémových oblastí, tak sa týmto oblastiam venuje v individuálnej forme podľa jeho potrieb. Rovnako ak je účastníková potreba zameraná výrazne na jeden z modulov, individuálna práca s ním môže byť zameraná len naň.

Grafická schéma obsahu jednotlivých modulov programu

Organizačné zabezpečenie programu

Vybraní probační a mediační úradníci, prípadne akreditované externé subjekty.

Miesto realizácie

Určené priestory okresných alebo krajských súdov, prípadne iné priestory vhodné pre skupinovú prácu.

Materiálne a technické zabezpečenie, učebné pomôcky

Flipchartová tabuľa s papiermi, spotrebný materiál potrebný na konkrétnu pedagogickú a zážitkovú činnosť (kancelárske papiere, písacie potreby, podložky, farbičky, fixky, lepy, loptičku, motúz, nožnice, inzertné časopisy a iné.), stoličky, prípadne iné dostupné zabezpečenie slúžiace k naplneniu cieľa programu.

Forma

- skupinová forma prezenčným spôsobom, s výnimkou mimoriadnych okolností v spoločnosti, znemožňujúcich realizovať prezenčný spôsob skupinovej formy,
- individuálna forma prezenčným spôsobom, alebo dištančným spôsobom.

Cieľová skupina programu

Cieľovou skupinou osôb sú osoby v probácii, najmä tie, ktoré majú uloženú povinnosť podrobiť sa v súčasnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Veľkosť skupiny

Odporúčaný počet absolventov 4 až 15.

Jazyk programu:

Program je realizovaný v slovenskom jazyku.

Kontraindikácia zaradenia do programu

Akútny stav psychiatrického ochorenia, ktorý neumožňuje zvládnutie programu. Psychický stav, ktorý neumožňuje zvládnuť skupinovú prácu v čase konania programu. Aktuálne absolvovanie ochranného liečenia v čase konania programu. Neznalosť slovenského jazyka. Zrakové, sluchové a rečové znevýhodnenie. Nevhodnosť pre skupinovú prácu.

Tematické zameranie programu (moduly a ich ciele):

modul Sebapoznanie	
Cieľ modulu	Profil absolventa
Zvýšenie povedomia v oblasti poznania a spoznávania seba samých. Rozvoj schopností identifikovať a vyjadriť svoje myšlienky, potreby a emócie, orientovať sa vo svojom hodnotovom nastavení, dokázať si uvedomiť, pomenovať svoje silné a slabé stránky a efektívne používať prvky sebareflexie vo svojom živote.	Absolvent je schopný rozumieť svojim potrebám, pohnútkam a emóciám. Dokáže si uvedomiť svoje silné, ale aj slabé stránky a vie s nimi pracovať. Pozná a dokáže aplikovať prvky sebareflexie ako dôležitej súčasti svojho osobnostného rozvoja.
modul Sociálna komunikácia	
Cieľ modulu	Profil absolventa
Získanie, obnova, rozvoj základných znalostí a zručností v sociálnej komunikácii, za účelom ich uplatnenia v procese resocializácie.	Absolvent má základné informácie o komunikácii t. j. o jej štruktúre, funkciách, význame, formách a druhoch. Má bazálne zručnosti vo vybraných formách a druhoch komunikácie. Disponuje zručnosťami nevyhnutnými pri aktívnom počúvaní a podávaní či prijímaní spätnej väzby. Absolvent dokáže popísať svoje predstavy, očakávania a obavy spoločensky prijateľnou formou.
modul Finančná gramotnosť	
Cieľ modulu	Profil absolventa
Zvýšenie povedomia v základných oblastiach finančnej gramotnosti. Vedenie k zodpovednému finančnému správaniu. Identifikovanie základných problémov súvisiacich s financiami a poukázanie na možnosti ich riešení.	Absolvent vie zostaviť osobný/rodinný rozpočet, spracovať štruktúru mesačných výdavkov a čistých príjmov domácnosti. Je si vedomý možností pri všetkých typoch rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový). Dokáže vybrať vhodné riešenie vzniknutej situácie v prípade dlhu, alebo exekúcie.
modul Zamestnanosť	
Cieľ modulu	Profil absolventa
Získanie, obnova a rozvoj vedomostí v oblasti práce, zamestnania a zručností dôležitých pre uplatnenie sa na trhu práce.	Absolvent má základné vedomosti o aktuálnych možnostiach zamestnania, o význame práce, o nezamestnanosti, profesijných hodnotách. Je schopný vytvoriť si životopis, žiadosť o prijatie do zamestnania a motivačný list. Má základné zručnosti pre úspešné zvládnutie pracovného pohovoru. Absolvent má prehľad o

Popis diagnostických metód zameraných na monitoring progresu účastníka

Na začiatku programu bude realizovaná vstupná diagnostika (formou jednoduchého testu) zameraná na zistenie aktuálnej úrovne vedomostí, zručností a postojov účastníka v kontexte obsahu každého modulu programu. V závere programu bude zopakovaný rovnaký test (retest), ako v úvode, ktorý zmapuje progres účastníka v obsahu programu.

Popis pedagogických a zážitkových metód použitých v programe

Kombinácia pedagogických a zážitkových aktivít. V rámci pedagogických metód sú v programe využité teoretické aktivity s diskusiou vo vybraných témach podľa jednotlivých modulov – teoretický vhlad do problematiky sebapoznania, sebareflexie a úspechu (Sebapoznanie), foriem a druhov komunikácie (Sociálna komunikácia) používania financií, dopadov dlhov a exekúcií (Finančná gramotnosť), aspektov zamestnanosti a pracovnej prípravy (Zamestnanosť).

Zážitkové aktivity v moduloch zahŕňajú brainstorming, mapovanie vlastnej životnej situácie, nácvik konkrétnych životných situácií, rolovú hru, využitie výtvarných a iných kreatívnych materiálov.

Rozsah programu

4 moduly po 8 hodín skupinovú formou, spolu 32 hodín. Do 8 hodín individuálnou formou, ak je identifikovaná individuálna potreba účastníka, ako problémová.

Povolená absencia

Maximálne 8 hodín, ktoré sa nahrádzajú individuálnou formou.

Odporúčanie pre realizáciu

- poradie modulov je pre realizáciu nemenné,
- realizácia jedného modulu prebieha v rozmedzí 14 dní,
- medzi realizáciou jednotlivých modulov neuplynie viac ako 21 dní,
- v úvode každého modulu sa zopakujú skupinové pravidlá, prípadne sa upravujú,
- každú tému lektor musí uviesť úvodnou teoretickou informáciou,
- každú tému lektor musí pred účastníkmi zdôvodniť (prečo je dôležité o nej hovoriť v programe),
- každá aktivita musí obsahovať úvod (podrobné vysvetlenie aktivity a jej zámeru), jadro (samotná realizácia aktivity) a záver (prezentácia, diskusia, vysvetlenie, premostenie na teoretické východiská),
- inštrukcia k aktivite musí byť jednoduchá, zrozumiteľná, overená či bola pochopená účastníkmi,
- ak lektor identifikuje, že zadaná aktivita účastníkov nezaujala, resp. sú v odpore a nechcú ju realizovať napriek ich snahe motivovať ich, netreba na účastníkov naliehať (niektoré témy môžu byť pre konkrétnych účastníkov veľmi náročné až rizikové), v odôvodnených prípadoch a vyhrotených situáciách odporúčame aktivitu, či celé stretnutie ukončiť, nikdy však nie bez vysvetlenia a zdôvodnenia,
- uvedené aktivity k jednotlivým témam sú odporúčané, v prípade, že iná lektorom zvolená aktivita bude napĺňať cieľ témy, môže byť realizovaná,

- konkrétne legislatívne úpravy spomenuté v texte majú informatívny charakter, pred lektorovaním danej témy si ich aktuálnosť treba overiť,
- konkrétne sumy uvedené v jednotlivých témach, ktoré sa viažu na legislatívnu úpravu si treba pred realizáciou témy aktualizovať,
- ak lektor identifikuje účastníka pod vplyvom alkoholu, alebo inej návykovej látky, požiada ho o opustenie skupiny, túto okolnosť v prezenčnej listine a oznámi to príslušnému probačnému a mediačnému úradníkovi,
- lektor oznámi príslušnému probačnému a mediačnému úradníkovi nástup účastníka, úspešné ukončenie programu, prípadne neúčast' prevyšujúcu 8 hodín, ktorá bráni úspešnému ukončeniu programu.

Spôsob ukončenia programu

Modul „Sebapoznanie“ bude ukončený spätnou väzbou a diskusiou účastníkov programu o témach modulu.

Modul „Sociálna komunikácia“ bude ukončený písomným zachytením intrapersonálnej komunikácie a kresbou na tému citátu Daniela Sárkányho „Komunikácia je ako voda. Keď nekomunikujeme duša vysychá. Keď komunikujeme duša prekvitá.“

Modul „Finančná gramotnosť“ bude ukončený vypracovaním dokumentov analyzujúcich osobnú finančnú situáciu účastníkov programu, zameraných na osobný a rodinný rozpočet, štruktúru dlhov a možností ich riešenia.

Modul „Zamestnanosť“ bude ukončený spracovaním profesijného životopisu, motivačného listu, žiadosti o prijatie do zamestnania a portfóliom pracovných inzerátov.

Všetky hmatateľné výstupy, ktoré sú súčasťou ukončenia modulov programu si účastníci v prípade záujmu môžu ponechať.

Absolvent programu obdrží po jeho absolvovaní potvrdenie.

Minimálne štandardy Multifaktoriálneho resocializačného a výchovného vzdelávacieho programu v probácii

Autori:

PhDr. Alena Gulánová, PhD.

Mgr. Pavol Kováč

PhDr. Oliver Lakoščík

Editor: Mgr. Pavol Kováč

Rozsah: 9 strán

Rok: 2026

Vydanie: 2

www.sancanavrat.sk

Národný projekt Šanca na návrat 2 je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko.
www.eurofondy.gov.sk

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zbor väzenskej
a justičnej stráže

MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠANCA
NA NÁVRAT